

روزشمار جنگ

شنبه

۷ شهریور ۱۳۶۰

۲۸ شوال ۱۴۰۱

۲۹ اوت ۱۹۸۱

۵۳۸

توپخانه ارتش عراق مناطق مسکونی شهرهای مریوان و دزفول را گلوله‌باران کرد. امروز سوسنگرد هم بمباران شد.

شهر مریوان امروز نیز مانند روز گذشته، آماج گلوله‌های توپخانه ارتش عراق قرار گرفت. بر اثر انفجار یکی از این گلوله‌ها درون اتاق یک منزل مسکونی، یک کودک به شهادت رسید و یک زن و ۲ کودک دیگر نیز به شدت مجروح شدند. به چند منزل مسکونی نیز خساراتی وارد شد.^(۱)

همچنین اصابت گلوله‌های توپخانه دورزن ارتش عراق به بخش‌هایی از مناطق مسکونی شهر دزفول، موجب مجروح شدن ۴ نفر از اهالی شهر شد و چند خانه مسکونی نیز خسارت دید.^(۲)

ساعت ۱۰:۳۰ امروز نیز هواپیماهای عراقی سوسنگرد را بمباران کردند. این حمله هوایی خسارت اندکی ایجاد کرد، اما تلفاتی در پی نداشت.^(۳)

۵۳۹

امروز درحالی ۱۰ عراقی خود را به نیروهای سپاه پاسداران غرب و شمال غرب کشور معرفی کردند که گروه‌های مسلح غیرقانونی مستقر در این مناطق نیز هماهنگ با ارتش عراق اقدام به بستن راه‌های عبور این افراد می‌کنند.^(۴)

سه عراقی؛ از جمله یکی از افسران یک واحد تانک ارتش عراق، به همراه همسرش - که کارمند دانشگاه سلیمانیه است - با عبور از مرز خود را به نیروهای سپاه پاسداران سردشت معرفی و تقاضای پناهندگی کردند. ۷ سرباز عراقی نیز در اقدامی هماهنگ خود را به سپاه پاسداران مریوان تسلیم و درخواست پناهندگی کردند.

خبرگزاری پارس به نقل از یک منبع آگاه در سپاه پاسداران سردشت گزارش داد: به دنبال افزایش فرار نظامیان و غیرنظامیان عراقی، افراد گروه‌های ضدانقلاب برای جلوگیری از ورود این عده به خاک جمهوری اسلامی ایران راه را بر آنان می‌بندند و اقدام به دستگیری و آزار پناهندگان می‌کنند.^(۵)

۵۴۰

ساعت ۲۰:۳۰، یک بمب زیر ریل راه آهن مسیر سربندر ماهشهر به اهواز در ایستگاه سربندر منفجر شد و حدود یک متر از ریل بر اثر این انفجار از جا کنده شد، اما به قطار باری ای که در حال عبور از این نقطه بود، آسیبی نرسید. این خط در کمتر از یک ساعت مرمت شد.^(۶) در پی این حادثه، جبهه آزادی بخش اهواز وابسته به رژیم عراق با پذیرش مسئولیت این اقدام، به دروغ مدعی شد بر اثر این انفجار، چندین واگن حاوی مهمات منهدم شده است.^(۷)

۵۴۱

افراد حزب دمکرات در محور مهاباد - میاندوآب به یک واحد گشتی نیروهای ژاندارمری حین اجرای مأموریت در گوگ تپه واقع در شمال شرقی مهاباد، حمله کردند. خبرگزاری پارس به نقل از معاون سیاسی - انتظامی استانداری آذربایجان غربی اعلام کرد: در این حمله که از تپه های اطراف صورت گرفته است، ۳ نفر از نیروهای ژاندارمری مجروح شده اند و با آتش متقابل نیروهای خودی، مهاجمان متحمل تلفات شده و متواری گشته اند.^(۸) رادیو صدای کردستان ارگان تبلیغاتی حزب دمکرات کردستان، مدعی شد افراد این حزب در این حمله ۱۱ نفر از نیروهای سپاه و ارتش را کشته و ۸ نفر را زخمی کرده اند و خود نیز تلفاتی نداشته اند.^(۹)

۵۴۲

در ترورهای انجام شده به دست افراد مسلح ضدانقلاب در تهران و لنگرود، ۴ تن شهید و ۲ نفر مجروح شدند.

حجت الاسلام ملکی امام جماعت مسجد باب الحوائج محله امامزاده حسن تهران، هدف سوء قصد دو موتورسوار مسلح قرار گرفت و به شهادت رسید. مهاجمان ساعت ۲۱ روز جاری، به منزل وی واقع در جاده ساوه (خیابان ۱۶ متری بوعلی کوچه اسلامی)، مراجعه کردند و پس از بیرون آمدن او از منزل، وی را به رگبار مسلسل بستند. در این حادثه یکی از همسایگان که همراه آقای ملکی بود، مجروح شد.^(۱۰)

در اقدامی دیگر، سرنشینان مسلح یک خودرو بی.ام.و. (شامل ۲ پسر و یک دختر) که از افراد سازمان مجاهدین خلق (منافقین) بودند، از مقابل مسجد امام جعفر صادق^(ع) در خیابان آریاشهر تهران به سمت چند نفر از نیروهای بسیج تیراندازی کردند که بر اثر آن، یکی از اعضای بسیج سپاه پاسداران به شهادت رسید. مهاجمان با تیراندازی متقابل نیروهای بسیج متواری شدند و اتومبیل را در یکی از خیابان های اطراف مسجد رها کردند. از این اتومبیل که چند روز

قبل سرقت شده بود، ۲ اسلحه ژ ۳ و تعدادی اسناد و مدارک سازمانی به دست آمد.^(۱۱) در خیابان سامان (در منطقه بزرگراه رسالت) تهران نیز سرنشینان مسلح یک اتومبیل، پاسداری به نام بهرام مهرنژاد را که از فعالان بخش فرهنگی منطقه ۵ تهران بود، ترور کردند و به شهادت رساندند. ضاربان پس از این اقدام گریختند.^(۱۲)

پاسدار محافظ نماینده مسجد سلیمان در مجلس شورای اسلامی که با موتورسیکلت در حال عبور از خیابان ولی عصر (عج) بود، در مقابل پارک ملت تهران، هدف حمله سرنشینان مسلح یک خودرو قرار گرفت و بر اثر اصابت گلوله به قفسه سینه و پا مجروح شد.^(۱۳)

آخرین حادثه ترور تهران در خیابان آزادی به وقوع پیوست، بدین ترتیب که ۳ سرنشین مسلح یک اتومبیل بی.ام.و. به سمت ۲ نفر در خیابان آزادی که مشغول نقاشی تصویر امام خمینی روی دیوار شرکت زمزم بودند، با مسلسل تیراندازی کردند، اما این دو نفر بلافاصله خود را به پایین پرت کردند و جان سالم به در بردند. مهاجمان نیز با تیراندازی هوایی و از مسیر خیابان‌های فرعی از این محل دور شدند.^(۱۴)

در لنگرود نیز افراد سازمان مجاهدین خلق یکی از اعضای بسیج سپاه پاسداران روستای شلمان به نام ایرج ترابی را پس از مجروح کردن، به طرز فجیعی به شهادت رساندند. به گزارش روابط عمومی سپاه پاسداران لنگرود، این افراد در ابتدا با چاقو و تیغ موکت‌بری این فرد را به شدت مجروح کرده و سپس با وصل کردن یک بمب دست‌ساز به بدن نیمه‌جان وی و منفجر کردن آن، او را به شهادت رساندند.^(۱۵)

۵۴۳

امروز ۲ درگیری بین نیروهای کمیده و افراد ضدانقلاب رخ داد که در نتیجه آن ۴ پاسدار مجروح و ۲ مهاجم دستگیر شدند.

یک گروه از پاسداران مستقر در کلانتری ۵ تهران، هنگام گشت در خیابان انقلاب، به سرنشینان یک اتومبیل مشکوک شدند و به آنان فرمان ایست دادند، اما این افراد با شلیک به سوی پاسداران متواری شدند. با تیراندازی متقابل نیروهای خودی، لاستیک این خودرو پنچر شد و پس از یک تعقیب و گریز، ۲ نفر از مهاجمان مقابل دانشگاه تهران دستگیر شدند.^(۱۶)

ساعت ۲۱:۳۰ نیز سرنشینان ۲ اتومبیل با مسلسل و تفنگ به ستاد ۶ کمیده انقلاب منطقه ۹ تهران در خیابان انقلاب، تیراندازی کردند که ۴ نفر از پاسداران مستقر مقابل درب ستاد مجروح شدند. مهاجمان پس از این اقدام بلافاصله متواری شدند.^(۱۷)

۵۴۴

در اقدامات افراد ضدانقلاب شامل پرتاب انواع بمب‌های دست‌ساز و آتش‌زا و مواد انفجاری به‌سمت منازل، اماکن عمومی و محل کسب مردم در شهرهای مختلف کشور، خساراتی به بار آمد. چند تن از مهاجمان نیز دستگیر شدند.

در تهران، دو موتورسوار در خیابان وحدت اسلامی، به داخل یک فروشگاه لوسترفروشی بمبی آتش‌زا پرتاب کردند که بر اثر انفجار آن، مغازه آتش گرفت و خساراتی ایجاد شد. مأموران آتش‌نشانی و مردم آتش را خاموش کردند. مهاجمان نیز بلافاصله متواری شدند.^(۱۸)

در اقدام دیگری، منزل مسئول انجمن اسلامی مرکز آموزش نیروهای پیاده ارتش شیراز بر اثر انفجار یک بمب صوتی که پشت پنجره آن کار گذاشته شده بود، دچار حریق جزئی شد و شیشه‌های چند منزل دیگر هم شکست. این حادثه تلفات جانی نداشت.^(۱۹)

در خرم‌آباد هم سرنشینان یک اتومبیل در حال حرکت، یک بمب دست‌ساز به‌سمت منزل رئیس شهربانی در خیابان شهربانی پرتاب کردند که انفجار آن خسارتی در پی نداشت. در حادثه دیگری در همین شهر، بمبی به منزل یکی از افراد متعهد - که پدر دو پاسدار نیز هست - پرتاب شد که انفجار آن خسارت اندکی ایجاد کرد.^(۲۰)

افراد گروه‌های مسلح غیرقانونی در بندر انزلی نیز کتابخانه‌ای را در محوطه فرمانداری این شهر واقع در خیابان فرهنگ و هنر آتش زدند که در نتیجه خسارات جزئی به بار آمد.^(۲۱) عصر امروز هم در ۳ نقطه از شهر قوچان، ۳ بمب دست‌ساز به‌سمت منازل افراد متعهد شهر پرتاب شد که خسارتی ایجاد نکرد.^(۲۲)

در سنجند هم یک دینامیت به منزل یکی از اعضای بسیج اقتصادی شهر پرتاب شد، اما به‌دلیل خاموش شدن فتیله آن، عمل نکرد.^(۲۳)

در لاهیجان نیز ۲ دختر از اعضای شاخه نظامی سازمان مجاهدین خلق (منافقین) بمب آتش‌زا به منزل یکی از کسبه متعهد شهر پرتاب کردند که انفجار آن خسارت‌هایی ایجاد کرد. مردم یکی از آنان را دستگیر کردند و تحویل نیروهای سپاه پاسداران دادند.^(۲۴)

پرتاب یک بمب دست‌ساز به‌سمت یکی از افراد متعهد شهر سمنان موجب شکسته‌شدن شیشه‌های منزل وی شد، اما به کسی آسیبی نرسید. در حادثه دیگری در همین شهر، یک بمب صوتی به‌سمت منزل مسئول بنیاد شهید پرتاب و منفجر شد که خسارتی در پی نداشت. در این دو حادثه ۳ نفر دستگیر شدند.^(۲۵)

در نیشابور هم دو موتورسوار به داخل یک کیوسک روزنامه‌فروشی بمب آتش‌زا پرتاب کردند که انفجار آن خسارت‌هایی به بار آورد. مهاجمان بلافاصله گریختند.^(۲۶)

۵۴۵

چندین خانه تیمی امروز در شهرهای شاهرود، رشت، شیراز، تبریز، اهواز و رودسر و یکی از بزرگ‌ترین مراکز چاپ و تکثیر سازمان مجاهدین خلق (منافقین) در شیراز کشف شد و شماری از افراد وابسته به گروه‌های مسلح به‌ویژه سازمان مجاهدین خلق دستگیر شدند.

در شاهرود، یک خانه تیمی سازمان مجاهدین خلق، که محل تأمین وسایل و امکانات لازم برای ایجاد انفجار و اقدامات خرابکارانه بود، کشف شد و ۲ نفر از افراد فعال این سازمان دستگیر شدند. از این مکان ۱۲۰ بمب دست‌ساز آماده انفجار، ۱۵ کیلوگرم باروت، بیش از ۱۳۰ کیلوگرم مواد اولیه ساخت مواد منفجره، مقدار زیادی فشنگ ژ۳، تعداد زیادی لوازم آزمایشگاهی، انواع فیتیل‌های دست‌ساز باروتی و کتاب‌های آموزشی و دستور ساخت مواد منفجره و بمب به دست آمد.^(۲۷)

در رشت هم با کشف یک خانه تیمی متعلق به شاخه نظامی سازمان مجاهدین خلق در کوی احسان‌دوست، ۲ اسلحه ژ۳، ۱۰ خشاب پر و کروکی منزل چند نفر از افراد متعهد شهر به دست آمد.

در خانه دیگری که مرکز پخش بمب‌های دست‌ساز و آتش‌زا و محل تجمع و ارتباط نیروهای سازمان در محله پیرسرای شهر رشت بود، چند بمب دست‌ساز، مقداری مواد منفجره، فیتیل‌های انفجاری و تعدادی اعلامیه و نشریه به دست آمد و یکی از اعضای فعال سازمان نیز دستگیر شد.^(۲۸)

در خمین نیز در یک هفته گذشته، ۲۰ نفر از افراد وابسته به گروه‌های ضدانقلاب؛ از جمله دختری که ۴ بمب دست‌ساز حمل می‌کرد، دستگیر شدند.^(۲۹)

با تحقیق و بازجویی از افراد سازمان مجاهدین خلق که روزهای قبل در شیراز دستگیر شده بودند، یکی از بزرگ‌ترین مراکز چاپ و تکثیر سازمان در این شهر کشف شد. در این انبار، بیش از ۱۵۰۰ بسته از انواع کاغذهای چاپ، چندین دستگاه چاپ و تکثیر، انواع مرکب، تعداد زیادی اعلامیه، چند اسلحه، تعدادی نارنجک و انواع مهمات کشف شد.^(۳۰)

همچنین نیروهای سپاه پاسداران ۴ خانه تیمی سازمان مجاهدین خلق را در تبریز کشف و چند نفر از افراد وابسته به این سازمان را دستگیر کردند. از این خانه‌ها یک مسلسل دستی یوزی و خشاب‌های آن، ۳ اسلحه ژ۳، مقدار زیادی فشنگ، ۲ نارنجک و کلت فرانسوی به دست آمد.^(۳۱)

در اهواز هم ۵ خانه تیمی سازمان مجاهدین خلق کشف شد و چند نفر دستگیر شدند. از این خانه‌ها مقدار زیادی مواد و وسایل انفجار؛ از جمله باروت، گوگرد، سیم تله‌های انفجاری، بمب‌های دست‌ساز و وسایلی برای استفاده در درگیری‌های خیابانی و همچنین تعدادی نشریه،

اعلامیه، نوار و کیت مربوط به سازمان‌های مجاهدین خلق و چریک‌های فدایی خلق (اقلیت) و حزب رنجبران به دست آمد.^(۳۲)

همچنین به گزارش روابط عمومی سپاه پاسداران رودسر، ۳ خانه تیمی در این شهر کشف شد. از این خانه‌ها یک دستگاه تکثیر، یک اسلحه با فشنگ‌هایش، تعدادی کتاب، نوار و نشریه مجاهد به دست آمد و ۵ نفر از افراد سازمان که یکی از آنان مسئول شاخه نظامی بود، دستگیر شدند.^(۳۳)

روابط عمومی سپاه پاسداران فومن نیز از دستگیری ۶ نفر از اعضای فعال سازمان مجاهدین خلق در این شهر خبر داد. از این افراد ۱۲ بمب دست‌ساز، مقداری باروت، ۵ بمب آتش‌زا و اعلامیه‌های سازمان به دست آمد.^(۳۴)

در این شهر همچنین ۱۵ نفر از هواداران سازمان مجاهدین خلق خود را به سپاه پاسداران معرفی کردند و با اظهار ندامت، انصراف خود را از حمایت از مواضع این سازمان اعلام کردند.^(۳۵) در نیشابور هم ۲ نفر از افراد فعال سازمان چریک‌های فدایی خلق (اقلیت) که در اقدامات خرابکارانه دست داشتند، دستگیر شدند.^(۳۶)

۵۴۶

در پی تحصن روز گذشته تعدادی از هواداران سازمان مجاهدین خلق (منافقین) مقابل ساختمان سازمان ملل متحد در دهلی‌نو و توهین آنان به امام خمینی، امروز حدود ۱۰۰ نفر از دانشجویان اتحادیه انجمن‌های اسلامی ایران مقیم هند، با حضور در این محل از تحصن‌کنندگان خواستند به تجمع خود پایان دهند.

رد این درخواست از جانب هواداران سازمان و ادامه یافتن بحث و مجادله به زدوخورد میان دو طرف انجامید که در نتیجه ۱۲ نفر مجروح و به بیمارستان منتقل شدند.

منابع خبری درباره دستگیری احتمالی افراد دو گروه یا اینکه مجروحان به کدام گروه‌ها وابسته هستند، خبری اعلام نکردند.^(۳۷)

۵۴۷

انفجار یک بمب قوی ساختمانی ۴ طبقه را در بیروت، ویران کرد. بر اثر تخریب این ساختمان که محل استقرار دفتر صدواسیمای جمهوری اسلامی ایران، دفتر هماهنگی سفارت ترکیه و چند مؤسسه تجاری بود، ۲ نفر؛ از جمله نگهبان ساختمان مجروح شدند.

به گزارش خبرگزاری پارس، شدت انفجار این بمب که کارشناسان لبنانی آن را معادل ۲۰ کیلو تی.ان.تی. برآورد کرده‌اند، به حدی بوده که بالکن‌های اطراف ساختمان منهدم و شیشه‌های

ساختمان‌های اطراف تا شعاع یک صد متری کاملاً خرد شده است. رادیو ترکیه هم به نقل از محمد مهتدی مدیر دفتر رادیو تلویزیون ایران در بیروت، اعلام کرد که این انفجار را مخالفان جمهوری اسلامی ایران ترتیب داده‌اند.^(۳۸)

۵۴۸

با امضای یک قرارداد اقتصادی بین عراق و ترکیه، صدور نفت عراق با استفاده از خط لوله نفتی کرکوک از طریق ترکیه به دریای مدیترانه، امکان‌پذیر شد.

به گزارش مجله/یت دیز (چاپ لندن)، عراق که در این اقدام پیش‌قدم بوده، هیئتی را برای امضای این قرارداد به ترکیه فرستاده و متعهد شده است که نیمی از نفت مورد نیاز این کشور را که حدود ۸/۵ میلیون تن در سال آینده است، تأمین کند.

در بخشی از گزارش این نشریه آمده است: «عراق تعهد داده است تا ۴۰۰ میلیون دلار از کالاهای ترکیه را خریداری نماید. طبق ادعای نخست‌وزیر ترکیه موارد مهم این قرارداد عبارت است از: صادرات ترکیه به عراق، فعالیت شرکت‌های ترکیه در عراق، حمل‌ونقل، تأمین نفت ترکیه، استفاده از مخازن طبیعی، بانکداری و توریسم. عراق امیدوار است ترکیه اجازه بدهد تا این کشور از بنادر مرسین اسکندرون و غیره استفاده کامل نماید تا عراق بتواند لوازم مورد نیاز خود را از این راه تأمین نماید.»

این نشریه درباره حجم صادرات ترکیه به عراق و همچنین زمینه‌های همکاری اقتصادی بین دو کشور نوشته است: «ترکیه در حال حاضر، پس از آلمان غربی بزرگ‌ترین صادرکننده کالا به عراق می‌باشد، به طوری که در مدت ۵ ماه گذشته، واردات [صادرات] ترکیه به عراق از ۶۴ میلیون دلار به ۲۰۱ میلیون دلار رسیده است.

عراق با این قرارداد جدید می‌تواند صادرات خود را همانند نفت به ترکیه از سر گیرد، در این زمینه، عراق با استفاده از خط لوله نفتی کرکوک که از طریق ترکیه به مدیترانه راه یافته است، سالیانه ۳۵ میلیون تن نفت را به خارج صادر می‌نماید، زیرا خلیج فارس اکنون به روی کشتی‌های عراق بسته [است] و این کشور روابط خوبی با سوریه ندارد. به این دلیل، امنیت لوله‌های نفتی کرکوک برای عراق دارای اهمیت می‌باشد.

عراق در نظر دارد تا پیشنهاد تشکیل یک سازمان حمل‌ونقل جهانی را بدهد؛ در حال حاضر، عراق چنین سازمانی را با اردن دارد و دولت اردن از طریق بنادر عقبه، کالاهای مورد نیاز عراق را ارسال می‌دارد. در ضمن، طبق این گزارش، عراق می‌کوشد تا ترکیه را تشویق به ساختن یک خط راه‌آهن از اسکندرون تا موصل نماید.»

در بخش دیگری از این گزارش درمورد دلایل ترکیه برای نزدیک شدن به عراق آمده است: «پس از آغاز جنگ تحمیلی عراق علیه ایران، ترکیه کوشید تا بی طرفی خود را حفظ کند، ولی فرار ژنرال‌های ایرانی به این کشور و پذیرایی حکومت ترکیه از آنان مسئله بی طرفی را کاملاً دشوار ساخت. اخیراً روزنامه‌های ایرانی ترکیه را مورد انتقاد قرار داده‌اند، ولی ایران به خوبی آگاه است که نبایستی روابطی تیره با ترکیه داشته باشد، زیرا ایران نیز محتاج راه‌های هوایی و زمینی ترکیه می‌باشد تا از طریق آنها بتواند کالا وارد نماید. در این میان، ترکیه از این موقعیت استفاده کرده و می‌کوشد تا روابطی مستحکم با عراق برقرار نماید.»^(۳۹)

۵۴۹

خبرگزاری فرانسه در گزارشی درخصوص گروه‌های مخالف ایران در خارج از کشور، دسته‌بندی اپوزیسیون در خارج از ایران را بررسی کرده است. این خبرگزاری در گزارش خود بدون توجه به پراکندگی و اختلاف عمیق این گروه‌ها کوشیده است آنان را متحد جلوه دهد، باوجوداین، محتوای گزارش به وضوح نشان می‌دهد هریک از این گروه‌ها برای جلب نظر و حمایت دولت‌های غربی می‌کوشند تا وانمود کنند که نقش پررنگ‌تری در اپوزیسیون دارند. خبرگزاری فرانسه در مطالب خود آورده است: «مسابقه‌ای که میان جنبش‌های مختلف مخالف رژیم آیت‌الله خمینی در جریان است، باعث به وجود آمدن گروه‌بندی‌های خاصی در میان اپوزیسیون متشکل از ایرانیان شده است. تاکنون یکی از خصلت‌های باند مخالفان رژیم ایران تکه‌پاره بودن جنبش‌های اپوزیسیون بوده است، لیکن پس از رادیکال شدن رژیم ایران در پی خلع بنی‌صدر از ریاست جمهوری، سه گرایش عمده در طیف مخالفان رژیم تهران به وجود آمده است.

این سه گرایش عبارت‌اند از: شورای مقاومت ملی [شورای ملی مقاومت] که توسط بنی‌صدر و مسعود رجوی یکی از رهبران اصلی مجاهدین خلق (چپ اسلامی)، به وجود آمده است؛ دیگری سلطنت‌طلبان [که] با ربودن ناوچه موشک‌انداز تبریزین قدرت بیشتری گرفتند و بالاخره گرایش‌ات افراطی که عمدتاً متشکل از سازمان‌های فداییان خلق (جناح اقلیت) و سازمان پیکار که هر دو مارکسیست - لنینیست هستند.

سلطنت‌طلبان ایرانی که تا مدت‌ها اقدامی نمی‌کردند، با ربودن ناوچه تبریزین اعلام کردند که موضعی تهاجمی در قبال رژیم آیت‌الله خمینی اتخاذ خواهند کرد.

دریادار کمال حبیب‌اللهی فرمانده گروه کماندویی که ناوچه ایرانی را ربودند، گفت: "این تازه اول کار است. ما به اقدامات خود ادامه خواهیم داد." وی گفت جنبش آزادگان به عملیاتی

در ایران نیز دست خواهد زد. وی گفت میان این سازمان و کردهای شورشی ایران هماهنگی و همکاری وجود دارد. ...

شاپور بختیار آخرین نخست‌وزیر شاه که از ژوئیه ۱۹۷۹ در پاریس پناهنده است، از آریانا پشتیبانی کرده است. هرچند عملیات سلطنت‌طلبان در خارج از ایران انعکاس وسیعی داشته است، لیکن اقدامات و نیروی آنها در ایران هنوز قابل‌ارزیابی نیست.

رهبران سلطنت‌طلبان ایران که خواستار وحدت نیروهای مخالف برای سرنگونی جمهوری اسلامی هستند، تاکنون هرگونه همکاری با بنی‌صدر را رد کرده‌اند. درحالی‌که مسعود رجوی معتقد است سلطنت‌طلبان یک خطر جدی برای ایران به حساب نمی‌آید. بنی‌صدر معتقد است که سلطنت‌طلبان در درازمدت خطری برای ایران هستند، زیرا مردم از ناامیدی مفرط ممکن است به آنها روی آورند. مجاهدین خلق نیز درحال‌حاضر، نیروی اصلی مخالف با رژیم آیت‌الله خمینی را تشکیل می‌دهند.

سومین گروه از مخالفان ایرانی؛ یعنی چپ افراطی، تا به امروز، در خارج از ایران کمتر نمایان بوده است. هفته گذشته، این گروه با اقدام سمبلیک اشغال مسالمت‌آمیز سفارتخانه‌های ایران در استکهلم، بروکسل و لاهه بیشتر نمایان شدند. گروه‌هایی که این سفارتخانه‌ها را اشغال کرده بودند، خود را از سازمان‌های فداییان خلق و پیکار معرفی کردند.^(۴۰)

۵۵۰

دولت ترکیه مطالب روزنامه واشنگتن پست را مبنی‌بر همکاری این کشور با سازمان اطلاعاتی امریکا برای انجام‌دادن فعالیت‌های مخفیانه علیه ایران، تکذیب کرد.

رادیو ترکیه به نقل از دولت این کشور اعلام کرد: «دولت ترکیه بدین‌ترتیب اعلام می‌دارد که این گزارش واقعیت نداشته و ترکیه هرگز اجازه نخواهد داد در محدوده خاک‌هایش فعالیت‌هایی برعلیه دولت‌های دیگر صورت بگیرد.

سیاست ترکیه در قبال ایران همیشه دوستانه بوده و خواهد بود و این حسن‌نیت نیز بارها از جانب کشورمان به اثبات رسیده است.»^(۴۱)

۵۵۱

رادیو صدای اسرائیل در برنامه‌ای با عنوان "ایران از دید رسانه‌ها"، تفسیر جراید غربی درباره وضعیت گروه‌های مخالف جمهوری اسلامی ایران را بررسی کرده است. نکته جالب‌توجه در تفسیرهای این رسانه‌ها، مقایسه وضعیت فعلی مخالفان جمهوری اسلامی با مخالفان رژیم شاه

در ماه‌های قبل از پیروزی انقلاب اسلامی و تلاش و رقابت آنان برای جلب حمایت دولت‌های غربی به‌ویژه فرانسه است، گویی انقلاب ایران به‌کمک دولت فرانسه به وقوع پیوسته است و این بار نیز فرانسه می‌تواند اقدام مشابهی را با استفاده از اپوزیسیون انجام دهد.

رادیو صدای اسرائیل گزارش داد: «آقای هادی موریس مفسر خبرگزاری رویتر، ضمن گزارش مفصلی به نتایج احتمالی رویدادهای اخیر ایران پرداخته و نظرات گروه‌های مخالف رژیم کنونی تهران را بازگو می‌کند. رویتر از قول یک نویسنده چپ‌گرای ایرانی که از جریان انقلاب اسلامی ایران بسیار سرخورده است، نوشت: "تصور اینکه به‌زودی رژیم [آیت‌الله] خمینی سرنگون خواهد شد جز یک رؤیای طلایی چیزی نیست، درحالی‌که بنی‌صدر رئیس‌جمهوری پیشین ایران، ادعا می‌کند که رژیم تهران در ظرف چند ماه سقوط خواهد کرد، یک گروه از مخالفین که هنوز در تهران به سر می‌برند، ضمن یک مکالمه تلفنی گفتند که موقعیت رژیم بنیادگرایان به‌مراتب از گذشته مستحکم‌تر است. این افراد می‌گویند که فرار بنی‌صدر و مسعود رجوی به پاریس موجب ایجاد شکاف در اپوزیسیون گردیده است."»

این رادیو در ادامه به نقل از نشریه دلی تلگراف (چاپ لندن) اعلام کرد: «به نظر می‌رسد که تاریخ درحال تکرارشدن است، زیرا همان‌گونه که تاکتیک‌های سیاسی شاه و مشاوران امریکایی وی موجب گردید که یک نوع ائتلاف باورنکردنی از همه گروه‌های مخالف علیه وی به وجود آید، اکنون نیز آیت‌الله خمینی و دستیاران وی موجب گردیده‌اند که چپ‌گرایان، میانه‌روها و حتی دارندگان تمایلات ضد‌مذهبی علیه عملیات اختناق و دیکتاتوری و هرج‌ومرج موجود به پا خیزند.»

در ادامه برنامه، رادیو اسرائیل مطالب روزنامه آبرور (چاپ لندن) درباره موضع دولت فرانسه درخصوص گروه‌های مخالف نظام جمهوری اسلامی را ذکر کرده و گفت: «هرچند که هیچ‌گونه اعلامیه رسمی‌ای وجود ندارد، ولی به نهضت‌های اپوزیسیون و مخالف رژیم کنونی تهران اجازه داده شده که حکومت جانشین تشکیل دهند، همان‌گونه که دولت فرانسه با بصیرت و احتیاط کامل به آیت‌الله خمینی کمک نمود که انقلاب خود را از حومه پاریس طرح‌ریزی کند. به عقیده آبرور، هم‌اکنون گروه‌های سلطنت‌طلب و جناح‌های جمهوری‌خواه مخالف حکومت آیت‌الله خمینی که در پاریس مستقر هستند، به یک رقابت پنهانی با یکدیگر پرداخته‌اند و هریک سعی دارد حمایت دولت فرانسه را به‌منظور ایجاد رژیم آینده ایران به خود اختصاص دهد.»

در بخش پایانی این برنامه، مطلب هفته‌نامه اکونومیست درمورد رفتار فرانسه با بنی‌صدر و ایران بررسی شده و آمده است: «از نقطه‌نظر ایران انقلابی [با اقدام] دولت میتران برای اعطای آزادی فعالیت به آقای ابوالحسن بنی‌صدر که قصد دارد به‌منظور سرنگون کردن حکومت

آیت‌الله خمینی فعالیت کند، سوءنیت حکومت فرانسه ثابت شد. رئیس‌جمهوری پیشین ایران بعد از خارج شدن از تهران از موقعیت استفاده کرد و خواستار قیام در ایران شد. جالب آنکه همین دعوت به قیام، دو سال پیش در پاریس توسط خود آیت‌الله خمینی بیان شده بود. بنی‌صدر ضمن یک پیام علنی از ایرانیان خواست که تشکیل یک گروه مقاومت بدهند و وی گفت که سوءقصد به جان رهبران رژیم اجتناب‌ناپذیر است.^(۴۲)

منابع و مآخذ روزشمار ۱۳۶۰/۶/۷

۱. سند شماره ۲۵۷۶۵۳ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: از مرکز اطلاعات غرب به اداره مرکزی اطلاعات، ۱۳۶۰/۶/۱۱، سند تک‌برگی؛ و - سند شماره ۳۲۰۷۰۹ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: از شهربانی کردستان به استاندار کردستان، ۱۳۶۰/۶/۹، سند تک‌برگی؛ و - سند شماره ۴۹۳۹ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: از شهربانی سنج به اداره امور اجتماعی، ۱۳۶۰/۶/۹، سند تک‌برگی.
۲. روزنامه کیهان، ۱۳۶۰/۶/۹، ص ۲.
۳. سند شماره ۴۹۱۰ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: از عملیات سوسنگرد به فرماندهی منطقه ۸، ۱۳۶۰/۶/۷، سند تک‌برگی.
۴. روزنامه اطلاعات، ۱۳۶۰/۶/۸، ص ۱۵؛ و - روزنامه کیهان، ۱۳۶۰/۶/۱۰، ص ۲؛ و - مرکز خبری روابط عمومی ستاد مرکزی سپاه پاسداران، نشریه خبرنامه، شماره ۲۱۴، ۱۳۶۰/۶/۱۰، ص ۳؛ و - روزنامه کیهان، ۱۳۶۰/۶/۸، ص ۱۴.
۵. سند شماره ۴۱۷۶۸۱ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: از ستاد عملیات لشکر ۷۷ (رکن ۲) به ت - ف نراجا (معاونت عملیات و اطلاعات، ۱۳۶۰/۶/۸، ص ۱؛ و - سند شماره ۴۱۹۴۳ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: از ستاد عملیات لشکر ۷۷ (رکن ۲) به استانداری خوزستان، ۱۳۶۰/۷/۱۰، ص ۱؛ و - سند شماره ۳۴۸۰۹ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: از شاجا به مقام وزارت کشور، ۱۳۶۰/۶/۸، سند تک‌برگی.
۶. سند شماره ۱۳۲۶۶۹ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: از سپاه خرمشهر، ۱۳۶۰/۶/۲۶، ص ۱.
۷. روزنامه کیهان، ۱۳۶۰/۶/۱۱، ص ۱۵؛ و - روزنامه اطلاعات، ۱۳۶۰/۶/۱۰، ص ۴.
۸. خبرگزاری پارس، نشریه گزارش‌های ویژه، شماره ۱۶۵، ۱۳۶۰/۶/۱۱، ص ۷ ضمیمه، رادیو صدای کردستان ایران، ۱۳۶۰/۶/۱۰.
۹. روزنامه کیهان، ۱۳۶۰/۶/۸، ص ۲؛ و - روزنامه اطلاعات، ۱۳۶۰/۶/۱۱، ص ۴.
۱۰. خبرگزاری پارس، نشریه گزارش‌های ویژه، شماره ۱۶۴، ۱۳۶۰/۶/۱۰، ص ۶، تهران - خبرگزاری پارس، ۱۳۶۰/۶/۹.
۱۱. همان؛ و - روزنامه کیهان، ۱۳۶۰/۶/۸، ص ۲؛ و - خبرگزاری پارس، نشریه گزارش‌های ویژه، شماره ۱۶۲، ۱۳۶۰/۶/۸، ص ۱۳، تهران - خبرگزاری پارس، ۱۳۶۰/۶/۷؛ و - روزنامه کیهان، ۱۳۶۰/۶/۱۰، ص ۳.
۱۲. روزنامه کیهان، ۱۳۶۰/۶/۸، ص ۳.
۱۳. همان، ص ۱۴.
۱۴. مرکز خبری روابط عمومی ستاد مرکزی سپاه پاسداران، نشریه خبرنامه، شماره ۲۱۴، ۱۳۶۰/۶/۱۰، ص ۴؛ و - روزنامه کیهان، ۱۳۶۰/۶/۱۰، ص ۳؛ و - سند شماره ۵۲۰۲۵ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: از فرماندهی سپاه منطقه ۳ (چالوس) به فرماندهی ستاد مرکزی، ۱۳۶۰/۶/۱۰، ص ۱.
۱۵. روزنامه اطلاعات، ۱۳۶۰/۶/۸، ص ۴.
۱۶. همان؛ و - روزنامه کیهان، ۱۳۶۰/۶/۸، ص ۲.
۱۷. روزنامه اطلاعات، ۱۳۶۰/۶/۸، ص ۴.
۱۸. سند شماره ۵۱۹۸۲ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: از فرماندهی سپاه منطقه ۹ (شیراز) به فرماندهی سپاه مرکز، ۱۳۶۰/۶/۹، سند تک‌برگی؛ و - خبرگزاری پارس، نشریه گزارش‌های ویژه، شماره ۱۶۳، ۱۳۶۰/۶/۹، ص ۶ و ۷، شیراز - خبرگزاری پارس، ۱۳۶۰/۶/۸.
۱۹. سند شماره ۳۲۸۶۴۷ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: از استاندار لرستان به وزارت کشور (اداره کل سیاسی)، ۱۳۶۰/۶/۷، سند تک‌برگی.

۲۱. سند شماره ۵۱۹۲۸ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: از سپاه پاسداران فرماندهی ستاد منطقه ۳ به فرماندهی ستاد مرکزی، ۱۳۶۰/۶/۷، ص ۱؛ و - روزنامه کیهان، ۱۳۶۰/۶/۱۰، ص ۳.

۲۲. روزنامه کیهان، ۱۳۶۰/۶/۱۰، ص ۳.

۲۳. سند شماره ۲۵۷۶۵۳ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ، پیشین.

۲۴. روزنامه کیهان، ۱۳۶۰/۶/۸، ص ۴؛ و - روزنامه اطلاعات، ۱۳۶۰/۶/۸، ص ۲.

۲۵. روزنامه کیهان، ۱۳۶۰/۶/۸، ص ۳.

۲۶. روزنامه کیهان، ۱۳۶۰/۶/۱۰، ص ۳.

۲۷. سند شماره ۵۱۹۴۵ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: از سپاه شاهرود به مرکز (فرماندهی)، ۱۳۶۰/۶/۸، سند تک‌برگی؛ و - روزنامه کیهان، ۱۳۶۰/۶/۱۱، ص ۱۳؛ و - روزنامه اطلاعات، ۱۳۶۰/۶/۱۱، ص ۴؛ و - مرکز خبری روابط عمومی ستاد مرکزی سپاه پاسداران، نشریه خبرنامه، شماره ۲۱۴، ۱۳۶۰/۶/۱۰، ص ۵.

۲۸. روزنامه کیهان، ۱۳۶۰/۶/۱۱، ص ۱۳؛ و - مرکز خبری روابط عمومی ستاد مرکزی سپاه پاسداران، نشریه خبرنامه، شماره ۲۱۴، ۱۳۶۰/۶/۱۰، ص ۲؛ و - روزنامه کیهان، ۱۳۶۰/۶/۸، ص ۴.

۲۹. روزنامه اطلاعات، ۱۳۶۰/۶/۸، ص ۳۰.

۳۰. همان.

۳۱. روزنامه اطلاعات، ۱۳۶۰/۶/۱۱، ص ۴.

۳۲. روزنامه کیهان، ۱۳۶۰/۶/۸، ص ۴؛ و - روزنامه اطلاعات، ۱۳۶۰/۶/۸، ص ۲.

۳۳. مرکز خبری روابط عمومی ستاد مرکزی سپاه پاسداران، نشریه خبرنامه، شماره ۲۱۴، ۱۳۶۰/۶/۱۰، ص ۴؛ و - روزنامه اطلاعات، ۱۳۶۰/۶/۸، ص ۲؛ و - سند شماره

۵۱۹۸۷ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: از سپاه پاسداران انقلاب اسلامی منطقه ۳ (چالوس) به ستاد مرکزی سپاه (مرکز فرماندهی)، ۱۳۶۰/۶/۹، سند تک‌برگی.

۳۴. مرکز خبری روابط عمومی ستاد مرکزی سپاه پاسداران، نشریه خبرنامه، شماره ۲۱۴، ۱۳۶۰/۶/۱۰، ص ۱؛ و - روزنامه کیهان، ۱۳۶۰/۶/۸، ص ۴.

۳۵. روزنامه کیهان، ۱۳۶۰/۶/۱۱، ص ۱۵؛ و - روزنامه کیهان، ۱۳۶۰/۶/۸، ص ۴.

۳۶. روزنامه کیهان، ۱۳۶۰/۶/۸، ص ۴.

۳۷. خبرگزاری پارس، نشریه گزارش‌های ویژه، شماره ۱۶۲، ۱۳۶۰/۶/۸، صص ۲۰ و ۲۱ ضمیمه، بخش عربی رادیو اسرائیل، ۱۳۶۰/۶/۷؛ و - همان، ص ۱۵، دهلستان - خبرگزاری پارس، ۱۳۶۰/۶/۷؛ و - اداره کل مطبوعات و رسانه‌های خارجی وزارت ارشاد اسلامی، نشریه بررسی مطبوعات جهان، شماره ۸۳، ۱۳۶۰/۶/۲۴، ص ۶۲، نشریه نوای وقت (چاپ پاکستان)، ۱۳۶۰/۶/۸.

۳۸. روزنامه کیهان، ۱۳۶۰/۶/۸، ص ۱۶؛ و - خبرگزاری پارس، نشریه گزارش‌های ویژه، شماره ۱۶۲، ۱۳۶۰/۶/۸، ص ۲ ضمیمه، رادیو ترکیه، ۱۳۶۰/۶/۷.

۳۹. خبرگزاری پارس، نشریه گزارش‌های ویژه، شماره ۱۶۲، ۱۳۶۰/۶/۸، صص ۳ و ۴، لندن - خبرگزاری پارس، ۱۳۶۰/۶/۷.

۴۰. همان، صص ۱۷ - ۱۵، پاریس - خبرگزاری فرانسه، ۱۳۶۰/۶/۷.

۴۱. همان، صص ۱ و ۲ ضمیمه، رادیو ترکیه، ۱۳۶۰/۶/۷.

۴۲. همان، صص ۲ و ۳ و ۵ ضمیمه، رادیو صدای اسرائیل، ۱۳۶۰/۶/۷.